

Putukahotell – kellele ja miks?

Inimesed kujundavad oma õuesid, aedu ja parke tavaliselt oma soovide järgi. Kuid need ümber kujundatud kohad on olnud kunagi elupaigaks paljudele teistele liikidele – putukatele, lindudele, imetajatele jt.

Nad kõik olid osa inimese põlisümbrusest, meile endile vajalikust elu-võrgustikust. On palju liike, kelle elupaigad on inimese kujundatud kohtades kadunud. On ka üksikuid liike, kellele muutunud elupaigad sobivad ja kelle arvukus kasvab.

Mida saad sina teha?

Vaadake oma ümbrust pilguga, kas on seal putukatele toitu, munemiskohti ja varjepaiku – putukatel on vaja läbida kogu elutsükkel.

- **Õistaimed** on toiduallikaks nektarist ja õietolmust toituvatele putukatele.
- **Aias võiks rohimata jätta, külvata või istutada taimi**, kes on toiduks eriti oodatud putukatele, nt liblikatele.
- **Sügisel niitmata jäänud kuluhein** on putukatele hea talvitumispaik.
- **Kompostihunnik** on elupaigaks lagundajatele, röövputukatele ja varjepaigaks teistele maapinnal tegutsevatele putukatele.
- Aias võiks olla **kuivanud, pragulisi puutüvesid või oksa** nii püstiselt kui ka maapinnal.
- **Putukahotelli** saame kokku koguda pragulisi, augulisi ja õõnsaid asju, kus putukad leiavad munemis- ja varjepaiku.
- Võimalusel tehke **kaks putukahotelli**: üks maapinnast kõrgemale tugede otsa ja teine maapinnale. Neis on erinev mikrokliima.

Milleks meile putukad?

Putukad teevad meie eest ära asju, mida inimene ise teha ei oska, mis oleks liiga kulukas või isegi meile ohtlik:

- Lendavad putukad tolmeldavad viljapuid, aedvilju ja lilli.
- Maapinnal tegutsevad putukad on osalised mulla moodustamisel ja hoidmisel.
- Röövputukad ja parasitoidid piiravad putukate arvukuse liigset kasvu.
- Taimtoidulised putukad piiravad taimede liigset kasvu.
- Putukad on toiduks lindudele, ämblikele, kaladele, imetajatele ja isegi taimedele
- Putukate vaatlemine on puhkus ja heade mõtete inspiratsiooniallikas.

Meil pole vaja ega tihti ka võimalik enda lähiümbrusse lasta tagasi kasvada põlismetsal. Kuid me saame oma ümbrusse taasluua põlismetsa elemente ja seeläbi alles hoida elu võimalusi meie kõige väiksematele sõpradele – putukatele. Veelgi paremini õnnestub see koostöös naabritega, sest suuremal alal tekkivad kooslused on püsivamad.

Kõige rohkem on meie ümbruses puudu putukate elupaikadest püstistes ja lamavates, kuivanud ja kõdunevates puudes ja taimedes.

Kes putukahotellis elavad?

Maha langenud lehtedes ja kulus talvituvad lepatriinud.

HARILIK KÄOKIRJAK
Calvia quatuordecimguttata.

Pragudes leiavad elupaiga putukad ja ämblikud.

JOOKSIKÄMBLIK
Philodromus emarginatus.

Putukad on olulised lehtede ja muu orgaanilise aine lagundajad.

HOOGHÄND
Orchesella falvenscens.

Vaata,
kas märkad
putukahotellis
elanikke!

Kuivanud puudesse uuristavad pesakäike **LEHEMESILASED**
Hoplitis tuberculata.

Puitu pesakäike uuristavate herilaste pesaparasit
KULDHERILANE *Chrysis ignita.*

Vaata,
kas märkad
putukahotellis
elanikke!

Maapinnal tegutsevad ja varjuvad jooksiklased. **PÖLLUJOOKSIK**
Carabus cancellatus.

Nektaritaimed meelitavad aeda liblikaid.
NIIDU-VÕRKLIBLIKAS *Melitaea athalia* ja
KOERLIBLIKAS *Aglais urticae.*

Körvenõgesel toituvad paljude liblikate röövikud.
PÄEVAPAABUSILM *Inachis io.*